



# Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT



Meie Mees koos TTÜ naiskooriga küttis kuumaks piknikuliste meeled.

vt lk 7

## Selles päevas **OLI** midagi erilist



### Parimad sisseastujad said õplmärkmiku aulas

- |               |              |                |                  |
|---------------|--------------|----------------|------------------|
| Sander Klaos  | Radu Prekup  | Heikki Kolk    | Ardo Illaste     |
| Tõnn Talpsepp | Robert Viira | Anu Leedjärv   | Mihhail Matvejev |
| Veronika      | Kertu Tamm   | Mihhail Kütser | Jaanus Uudmäe    |
| Gudkova       | Kaspar Lasn  | Karoli Niilus  | Marko Rask       |
| Merle Oras    | Rena Kull    | Boriss Morgen  | Jekaterina       |
| Diana Tšinjan | Uljana Traks | Taavi Üprus    | Harlamova        |



### TTÜ Vilistlaskogu üliõpilasstipendiumid

1. septembril anti immatrikulatsiooniktusel üle TTÜ Vilistlaskogu alanud õppeaasta stipendiumid humanitaarteaduskonna üliõpilasele Janne Mägile ja majandusteaduskonna üliõpilasele Dmitri Sokolovile.

vt lk 3





In medias res  
Asja juurde

## On hallide müüride lõhkumise aeg



Olavi Pihlamägi,  
vastutav väljaandja

Nüüd on ta käes. Nii uus õppeaasta kui ka Tehnikaülikooli uus ajaleht. Me ei taha rabada värvipiltide ja kaasaegse kujundusega "rauakooli" andunud veterane ega külmaverelisi üliõpilasi. Meie eesmärk on lõhkuda müür, mis on tekkinud maailma ja ülikooli vahele.

Võimalik, et hakkate kohe otsima paralleelse kirjandusklassikast, kus August Jakobson eluvõõra teadlase omaehitatud tsitadelli sulges. Ma ei soovi ei endale ega teile niisuguseid traagilisi sündmusi läbielamiseks, mida punakirjanik oma teoses kujutas ja mis lõpuks murdsid lahti tsitadelli väravad. Kuid professor Miilase on saanud paljudele keskealistele ühe elukauge õpetlase võrdkujuks, kes elavat ka meie koolis.

Aegajalt on minult irooniliselt päritud: kas te seal Mustamäel olete ikka veel elus? Nagu peaks suhteliselt tagasihoidlik keskmine haridustöötaja palk meid sotsiaalabi supikööki pagendama. Me ju elame ning minu nägemuses areneme (vähemalt viimastel kuudel) vägagi tormiliselt. Sellist ehitusbuumi mäletame vahest viimati TPI 50. sünnipäeva eel, eakamad ka 1960. aastate algusest. Kuid muu maailm teab meist vähe, sest me oleme oma müüride varjus kuidagi vaoshoitud ning tagasihoidlikud, et mitte öelda kühmu tõmbunud.

**Liig paljudel meie seas peitub varjatud südamesoov – et valitseks vaikus ja õnnis rahu, mis jumala pärast ei peletaks võib-olla kusagil hõljuvat insenerimõtet, mille tulemusena sünniks lõpuks Eesti oma Nokia.** Me ei ole aga isegi selle müütilise päästerõnga leiutamisel valmis kõval häälel hüüdma *Heureka!* – parem, kui see jääks vaid oma maja seinte vahele.

Paraku vajab tänane päev avatust. Kui rektor on oma tegevuse juhtmõtteks valinud kvaliteedi ja efektiivsuse, siis peab meeskond seda toetama.

Meil pole põhjust oodata ühiskonnalt suuremat tähelepanu ja tunnustust, kui me ise end ei ava. Ka uuenenud ajaleht peab olema üks kuller suhtlevasse maailma, mis viib nii riigiisadele kui vilistlastele teate, et me oleme ja töötame, me õpetame ja uurime, me elame ja hingame. Ja muide, ka vajame.

Loodan, et meie ajaleht saab uue hoo ja vastne toimetaja Mart Ummelas toodab uusi ideesid, millest ühtteist juba praegu teie käte vahel krabiseb. Ka tegevtoimetajana jätkav ülikooli patrioot Urmi Reinde tunnistab, et temagi vahepeal väsimat kipunud jalgadesse on voolanud lootusrikkuse energiat. Ja vältimaks põlvkondliku kapseldumise sündroomi, lisab lehele noorte ilmavaadet Pedagoogikaülikooli filoloogია-üliõpilane Mari Klein. Äkki sünnib ühistööna tõesti kvaliteetleht oma akadeemilistes traditsioonides ning elu mitmekülgseid rütme ja lõhnu tundvas paindlikkuses?

Ah, mis sa unistad! parastavad pessimistid, keda meie seinte vahel piisab. Aga natuke ju ikka võiks, anon omakorda, kes ma näen, et meie ümber ehitatud suletud müürist on esimesed kivid juba pudenenud...

Arvan end tekkinud avausel nägevat professor Miilase halli varju, kes end sügistuultes sirgu ajab, et teile lehvitada.

## Rahva teener nuusutab elu



Mart Ummelas,  
toimetaja

Olen paadunud ajakirjanik, ehkki teinud elu ja olude sunnil ka muid töid.

Saanud 1977 ajakirjanikupaberid Tartu Ülikoolist, ei osanud ma ette näha, mis kõik minu elu jooksul Eestis toimuma hakkab. Küllap valisin elukutse seepärast, et mul on alati olnud tugev sotsiaalne närv, soov ühiskonna asjades kaasa rääkida ja arengut mõjutada.

Esimest korda maksis see mulle kätte 1980. aastal, kui pärast Moskva olümpiamänge Tallinnas toimunud noorsoorahutused vallandasid tollases kompartei juhtkonnas vandenõuteooria, mis tõi kaasa puhastused meediakanaleis ja võttis ka minult töökoha Eesti Raadios.

Üheksa aastat teadustoimetajana entsüklopeediatoimetuses õpetasid mind hindama fakte, täpsust ja teadmisi, kuid ei suretanud välja sotsiaalset närv. Pärast liitumist Rahvarindega 1990. aastal kutsuti mind tööle kultuuriministeeriumi, kus olin veidi enam kui aasta ministri asetäitja kirjastusküsimustes. Just sel ajal lõppes Eestis sensuur, alustasid erakirjastused ning hakkasid ilmuma esimesed sõltumatud ajalehed.

Eesti taasiseseisvumisel juhtisin kaks ja pool aastat Soome Instituuti Eestis. Samast ajast alates olen järjekindlalt valgustanud Eesti elu mitmes Soome suuremas ajalehes, teinud seda ajakirjanikuna ausalt ja ilustamata. Täpselt samadel põhi-

mõtetel töötasin Kuku-raadio uudistetoimetajana, teenides pahahtihti ära omanike pahameele.

1995 kutsuti mind Eesti Raadio peadirektori asetäitjaks, 1998 uuedati minu volitusi, tänava suveni olin programmide direktor. Eesti kuulatavaim Vikerraadio kujunes minu lemmiklapseks, ja püüan selle kujundamisel kaasa lüüa ka edaspidi – kuni mulle seda võimaldatakse. Iganädalane poliitikaelu analüüsisaade *Rahva teenrid* (mille üks autor ma olen), pakub mu kustumatule sotsiaalsele närville jätkuvalt rakendust.

Hiljutine võimuvahetus Toompeal muutis ettekujutust avaliku ringhäälingu rollist ja sõltumatusest. See ei sobinud enam hästi kokku minu kui Eesti Raadio programijuhhi taotlustega. Arvatavasti seepärast ringhäälingunõukogu ei rahuldanudki minu avaldust jätkata ER juhatuse liikmena. Kätte oli jõudnud aeg uute projektide ja väljakutsete jaoks.

Valisin teadlikult eraomaniku asemel avalik-õigusliku töödandja. Seepärast on Tallinna Tehnikaülikooli ajalehe *Mente et Manu* toimetamine minu jaoks ideaalne koht ühiskondlikult positiivseks eneseteostuseks, ühtlasi ka järelemõtlemiseks ja Eesti ühiskonnas toimunud protsesside analüüsiks.

Kuna olen alati tahtnud teha sellist tööd, mis on kellelegi konkreetset vajalik ja kasulik, siis loodan ka nüüd, et Tehnikaülikooli kollektiiv võib mõne aja pärast just sel kombel minu panust hinnata.

## Neljanda võimu võlu ja jõud



Mari Klein,  
korrespondent

**Kuigi minu ametikäiku ning karjääriteed, rääkimata elu-east, ei anna kaugelki võrrelda vanemate kolleegide omaga, usun, et millegipoollest oleme sarnased.**

Kõik, kes me oma nina ial ajakirjanusmaailma pistnud oleme. Nimetagem seda siis janunemiseks tõe järgi või auahnuseks. Kes kuidas. Kaks pikka aastat Õhtulehes õpetasid mind maailma nägema hoopis teisiti. Läbi ajakirjaniku silmade, kes võib vahendada inimesi inimestele. Nägema meediamaailma künkaid ja orge. Nägema seda, kuidas pealtnäha kuuvaades trükisõnades võib peituda pääsetee või hukatus. Nägema neljanda võimu võlu- ja mõjujõudu. Sellest maailmast päris välja ei saa ma enam kunagi. Ega töttõelda tahagi! Tabloid-lehel on eelkõige meelelahutuslik

suund. Akadeemilise asutuse siseleht kannab enam infoedastaja eemarki. Infosulgudest tekivad arusaamatused. Kuid valesti edastatav info ei pruugi sugugi infovajajani jõuda. Seega peaks üks leht ühendama endas informatsiooni ning meelelahutust. Ehk edastama uudiseid huvitavalt. Selle tahaksin ka mina oma eesmärgiks võtta.

Esindades ise ühelt poolt üliõpilaskonda, teisalt mõistes ajakirjanusmaailma võimalusi, tahaksin luua ka *Mente et Manu*'s olukorra, kus tudengid ja õppejõud elades küll ühes majas, kuid kahes erinevas maailmas, leiavad tee ja tahtmise teineteist mõista ja ennast vastastikkü arusaadavaks teha. Olen igati nõus töötama selle nimel, et meie kõigi ühine leht ei jääks pelgalt ühe poole häälekandjaks, vaid leiaks toetajaid ja huvilisi ülikooli (ja mitte ainult ülikooli) kõigis gruppides, erinegu nad siis vanuselt või staatuselt.

Lusat kooliaasta algust ja koostöövalmidust!



Toimetus  
& kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

|                     |                 |  |
|---------------------|-----------------|--|
| Vastutav väljaandja | Olavi Pihlamägi | 19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-108)                       |
| Toimetaja           | Mart Ummelas    | Üldtelefon 620 3615  |
| Tegevtoimetaja      | Urmi Reinde     | faks 620 2020  |
| Korrespondent       | Mari Klein      | e-mail: <a href="mailto:urmi@edu.ttu.ee">urmi@edu.ttu.ee</a> |
|                     |                 | <a href="http://www.ttu.ee/ajaleht/">www.ttu.ee/ajaleht/</a> |

## M&M In memoriam

### Joann Lössov

10. 09. 1921 – 4. 08. 2000

Tehnikaülikoolis  
1966–1990

kehalise kasvatuse  
kateedri  
vanemõpetaja

### Jaroslav Dudkin

9.12. 1918 – 18.08. 2000

Tehnikaülikoolis  
1950–1990

TTÜ  
korvpallimeeskonna  
treener  
kehalise kasvatuse  
kateedri juhataja

Korvpalliklubi KAPA  
asutajaliige (1951)

### Aleksei Tümanok

22.10. 1928 – 25.08. 2000

Tehnikaülikoolis  
aastast 1954 surmani

Materjalitehnika  
instituudi  
vanemteadur

### 13. - 25. september

Peahoone fuajees avatud TTÜ raamatukogu koostatud näitus "Keemiadlane akadeemik Hugo Raudsepp 100". Näitus avatakse pidulikult 14. septembril kell 14.30. Info tel 620 3554.

### 15. september

Kell 13.00 Mehaanika uue maja avamine. Kell 14.00 TTÜ 82. aastapäevale pühendatud pidulik istung aulas.

Info Viivi Russ  
tel 620 2010.

### 15. - 17. september

Õppeprorektor Jakob Kübarsepp osaleb SOCRATES programmi raames Euroopa ülikoolide täienduskoolitusvõrgu juhtimise alasel seminaril Kاونase Tehnoloogiaülikoolis. Info tel 620 2008.

## M&M

### Eesti Teadlasleksikoni saab tellida 11. septembrini

Kevadel korraldas Eesti Entsüklopeediakirjastus "Eesti teaduse biograafilise leksikoni" (ETBL) I köite ettetellimise, mis aga mitmes kõrgkoolis andis tagasihoidlikke tulemusi. Erandiks ei olnud ka Tallinna Tehnikaülikool, kus õppejõud esitasid ligi 20 isiklikku tellimust, sh rektor A. Keevallik.

I köites sisalduvast 2000 eluloost kuulub tehnikateadlastele üle 400. Neist üks kuulsamaid oli Erik Dahlberg, üleuroopaliselt tuntud fortifikatsiooniteadlane ja arhitekt, kes 1696-1702 oli ka Tartu Ülikooli kantsler. XIX sajandi alguse tuntumaid nimesid on ülikooli tehnoloogiaprofessor ja arhitekt J.W. Krause.

Kuna TTÜ-l seni puudub kogu teadlaskonda algaegadest tänapäevani hõlmav leksikon, on septembris ilmuv ETBL I ja sellele järgnevad köited ainus üldine tehnikateadlasi valgustav allikas. Tehnikaülikooli juhtivateadlased peaksid endale leksikoni ilmtingimata muretsema. Sisesejuhatuses antakse põhjalik historiograafiline ülevaade varem ilmunud leksikonidest ning ETBLi koostamise põhimõtetest.

Üksiktelimusi võtab Tehnikaülikoolis vastu prorektori sekretär Helvi Sepp (tel 620 2008, ruum I-208). ETBLi I köidet võib tellida kuni 11. septembrini.

Akadeemik Karl Siilivask  
ETBL peatoimetaja

## TTÜ SPIN-OFF PROGRAMM — tulge osalema!

SA TTÜ Innovatsioonikeskus (TIK) kutsub osalema TTÜ spin-off-programmis. Selle eesmärgiks on ülikooli ja tema asutuste teadus- ning arendustegevusest lähtuva ettevõtluse ergutamine ning toetamine.

Oodatud on TTÜ juures tegutsevad stardifirmad, aga ka üksikisikud - õppejõud, doktorandid, magistrandid, teenistujad ja üliõpilased, kes vajavad abi teadus- ja tehnoloogiamahukate äriideede realiseerimisel.

Spin-off-programmi toel saab abi äriideede hindamisel, teadus- ja tehnoloogiamahukate toodete/teenuste arendamisel, juurutamisel ning marketin- gil järgmiste ettevõtmiste kaudu:

- Ärialane koolitus ja konsultatsioonid firma loomiseks ja arendamiseks.
- Tugi rahvusvahelises suhtluses ja koostööpartnereite leidmisel.
- Ruumide, infrastruktuuri jm teenuste soodustingimustel võimaldamine tulevases Inkubatsioonikeskuses.

Spin-off-programmis osalejate ideede testimiseks ning arendamiseks on võimalik kasutada äsja avatud TIK Internetimajanduse laboratooriumit A IV-208. Labor on loodud koostöös Rahvusvahelise Teadusparkide Assotsiatsiooni ning Intel Corporation'ga.

Spin-off-programmi tutvustame põhjalikumalt 11. septembril kell 17.00 A VI-121.

Osalemisel palume tuua oma äriidee lühikirjeldus TTÜ Innovatsioonikeskusele või saata aadressil [rruubel@cc.ttu.ee](mailto:rruubel@cc.ttu.ee) hiljemalt 18. septembriks.

Saadetud materjale käsitleme konfidentsiaalsena. Lisateave: projektijuht Rein Ruubel (tel 620 2045, e-post: [rruubel@cc.ttu.ee](mailto:rruubel@cc.ttu.ee)).

### Rebase aabits

Kes on Tehnikaülikooli rektor? Kus asub ruum X-213? Millal peab hakkama õppe-laenu tagasi maksma? Kuhu panna loengute ajaks sülelaps?

Kust leida vastuseid?

Ei ole ühtegi vastset tudengit, kel poleks esimesel üliõpilasnädalal kuhjaga küsimusi. Tehnikaülikooli tudengitel on nüüd oma abimees. Helgi Arumaa ja Olavi Pihlamägi koostasid, Anneliis Aunapuu kujundas ja Hillar Mets joonis- tas.

Teatmik on orienteeritud küll peamiselt TTÜ rebastele, kuid sellest võib kasu olla ka teiste kõrgkoolide esmakursuslastel.

"Üliõpilase aabits 2000/2001" sisaldab infot korporatsioonide, stipendiumite ja õppe-laenu kohta. Seal sees on "Gaudeamuse" sõnad ning hulganisti tudengile vajalikke teadmisi kooliruumide, õppe- jõudude, üliõpilasküla, teaduskondade ning õppeaasta oluliste kuupäevade kohta.

Tehnikaülikooli rebastele algas õppeaasta juba 28. augustil. Eelnädal on ülikooliga tutvumiseks. Elu esimeses loengus jagati värsketele



tudengitele oma ülikooli poolt kingitusena kätte trükivärvilõhnaline aabits. Ainulaadne ja esimene Eestis.

Mari Klein

Tehnikaülikool tänab! Üliõpilasaabitsa koostajad avaldavad tänu kõrgekvaliteedilise töö eest trükikojalet Tehnoprint ja eriti Krista Raudsepale.

Koostöö sealse meeldiva ja professionaalse kollektiiviga jätkub: ka ajaleht *Mente et Manu* valmib nüüd ja loodetavasti edaspidi Tehnoprintis.

### Spordihoones üritati uut saba- tantsu rekordit

Algus esilehel

31. augustil kogunesid sajad head kolleegid ülikooli spordi- hoonesse juba traditsiooni- liseks saanud kooliaasta al- guse piknikule. Tulijate tuju hoidis üleval TTÜ puhkpilli- orkester Reet Braueri juhatu- sel, avasõnad lausis prorektor Jakob Kübarsepp ja pidu juhtis Olavi Pihlamägi. Ühel hetkel pani maja värisema Eesti praegu kõige popim tantsubänd "Meie mees", kes peo arenes võttis üles laulu ka koos TTÜ naiskooriga. Muide, nende esimene ühis- plaat "Teen tapeeti" on praegu ülimenukas.

Suvel püstitati Võrus teata-

vasti uus ülemaailmne saba- tantsu rekord. Selle rekordi ületamise soovi oli paraku tunda meie seekordsel pik- nikul. Kohe sisenemisel asu- sid pidulised hirmpikkadesse järjekordadesse roosa booli- nõu ja auravate paellakatelde taha, nii et esimesed tunnid möödusid meeleolus, mis mee- nutas pigem stagnaaja lõpu seebisabasid kui heatujulist trallitamist. Ilmselt ei usku- nud paljud tulijad, et head- paremat jätkub lõpuni ja ot- sustasid kohe võtta oma. Elu näitas aga, et kõhu oleksid täis saanud ka veel viimased piknikulised.



M&amp;M

## Suveelamus 2000

### Purjetav haldusdirektor



Peep Jonas avamerel koos oma meeskonnaga.

Peep Jonas tunnistab, et puhkas suvel vaid nädalakese. "Töötasin selle nimel, et järgmisel suvel rohkem puhata," naerab haldusdirektor.

Ainukese puhkusenädalaga oli ta aga rohkem kui rahul. Nädal jahiga merel, Muhu väina regatil, on purje-

tamise kiindunud ning purjetamise MM-ilgi osalenud haldusdirektori jaoks ülim puhkus.

"Pole ühtki sarnast purjetamis-päeva, -ilma ega olukorda. Erinevalt 100 meetri jooksust, ma arvan," iseloomustab Jonas oma hobi ja tunnistab, et näpistab purjetamiseks nädalalõppe ning õhtupoolikuid. "See on lõogastav. Viib töömõtted peast."

Koos sõpradega on Jonas kauni võistlusjahi "Calva" omanik. "Calval" võttis Peep Jonas eelmisel aastal osa tõelistest maailmameistrivõistlustest. "Purjetamise MM X-99 jahiklassis toimus Roots. Jäime 74 osavõtja seas 34ndaks. Mis ei ole esimese korra kohta sugugi halb tulemus," usub ta.

Purjetamise võlu avastas Peep Jonas enda jaoks juhuslikult viis aastat tagasi. "Keegi kutsus jahiga sõitma, ja hakkas meeldima." Nüüd mööduvad tema suved purjede all.

Talvel, kui purjetada ei saa, asendab seda mäesuusatamine. "Nii hea ma pole, et liustikelt laskuda julgeks. Käin ikka seal, kus enamus," lisab Jonas tagasihoidlikult, andes mõista, et purjetamine on siiski põhiline, mäesuusatamine vaid aseaine. Esialgu...

### Imestav dekaan

Energeetikateaduskonna dekaan ja kõrgepingetehnika õppetooli professor Olev Liik sai tõelise puhkuseaudingu, tehes suvel koos kolleegi Heino Lelumehega Eestimaale ringi peale. Hakkasid autode ja peredega pihta Ida-Eestist, sõitsid piki Peipsi kallast läbi vanausuliste ala Võrru, Rõugesse

**Kui seltskond läbis Vihula mõisa, eksponeeriti seal parajasti hernehirmutisi. Vasakult teine Olev Liik.**



ja Otepäele, said elamuse Karula rahvuspargist ja pöördusid Viljandi maanteed pidi tagasi.

"Olime üksmeelsed: kui ilus ja korras on ikkagi meie Eestimaa! Reis pakkus mõnusa puhkuse, viis eemale töömuredest. Vähemalt mõnda aega ei pidanud me mõtlema sel suvel Eestimaad raputanud energeetikatormile."

Mida Eesti Elektroenergeetika Selts arvab Narva elektrijaamade erastamisest, sellest kirjutas seltsi juhatuse esimees Olev Liik artikli "Oma elektri kaitseks" 12. augusti Postimehes.

### Kontakteloov rektor



**Kes teeb, see jõuab. Tegusale suvele järgneb veelgi toimekam sügis. Andres Keevalik algas esimene rektoriõppeaasta.**

"Suveelamusi oli palju, "alustab rektor Andres Keevalik, "tähtsusejärjekorda ei maksa neid aga panna". "Põhielamuse andis siiski töö. Viibisin ülikoolis, sest remonditanner ning muud ümberkorraldused erutasid meeli ja nõudsid täit tähelepanu. Eriti meeldib mulle tulemus, milleni jõudsin arvutuskeskuses, nii koridoride remont kui ka see, et vahetasime uute vastu välja kõik õppeklasside arvutid."

Reisidest meenutab ta esimesena Euroopa Liidu nädalast koolitust Brüsselis, Dublinis ja Edinburghis, kus ta käis koos Tartu linnapea Andrus Ansipiga. "Kuulsime palju huvitavaid loenguid, mis avasid EL tagamaid ja eriti neid kuulsaid *success story*'sid. Irimaal nägime, kui põnevalt nad kõrgtehnoloogilise tootmiseni olid jõudnud. Sõtimaagi kavatseb senisest

rohkem iseseisvuda."

Keevalik ja Ansip esindasid Eestit. Paljud teised riigid olid esindatud parlamendiliikmete jt kõrgete ametiisikutega.

Euroopast sõitis rektor edasi Kanadasse ESTO päevadele, kus esines rahvuskongressil ettekandega "Haridus kui eestlaste kõrgeim prioriteet läbi aegade". Kuulamas oli esinduslik auditorium alates peaministri ja juhtpoliitikute kuni eestlasteni üle maailma.

"Mis puudutab meie presidendi kuulsat ettekannet, siis mina arvan, et seekord ta mööda ei pannud. Ta rääkis õigetest asjadest. Suure positiivse elamuse sain sellest, et osalesid Tehnikaülikooli koorid. Oli uhke tunne oma lauljaid vaadata! Õigupoolest seetõttu ma sinna sõitsingi. Põhiline eesmärk aga oli mul kutsuda väliseestlasi toetama tehnikaharidust — mitte ainult materiaalselt, vaid ka külalisõppejõudude tasemel. Üks peamisi tegijaid, kes seisab seal korralduse taga, oli meie ülikooli audoktor professor Olev Träss.

Need olid ametisõidud. Kohtusin suvel kaks korda peaminister Mart Laariga. Sain kinnituse, et saame alustada ühiselamuehituse ja energeetikute Mustamäele toomisega. Saame riigi poolt garanteeritud laenu. Tahame kinnisvaraarendusega hoopis laiemal rindel edasi minna kui seni."

Oma isiklikust elust märgib Keevalik seda, et sai tõsiselt jalgratast vändata, ujuda ja mõni kord isegi tennis mängida. Fantastilisim kultuurielamus tabas rektorit aga hoopis Viljandis, kus ta folgipäevadel kuulis Peetri kirikus laulmas Gruusia meesansambli "Tiflisi".

### Digitaliseeruv õppejõud



Psühholoogia õppetooli juhataja, professor Mare Teichmanni suvi möödus kiirelt ja tõiselt.

"Tegelesin digitaalsete õppevahendite loomisega "Juhtimispsühholoogia" magistriskursuse ja kaugõppe jaoks."

Prof Teichmann arvab, et sellega on kõik öeldud. Ta kirjutas oma töö tulemustest pikemalt järgmises lehes.

**Kas Pontu konsulteerib Mare Teichmanni või seletab professorist perenaine Pontule digiõppe perspektiive, pole oluline, peasi et aktsepteeritakse partneri psühholoogiat.**

Suvejutte kogusid  
Urmi Reinde ja Mari Klein

M&amp;M

Järgmistes lehtedes

**Mente et Manu ilmub igal esmaspäeval**

- Professor Jaan Metsaveer uutest õppekavadest
- Professor Mare Teichmann juhtimispsühholoogia digitaalsest õpetamisest
- Kas Eesti üldse teab, misasi on Tallinna Tehnikaülikool
- Järjekordne skandaal TTÜ üliõpilasesinduses. Juhi tagandamise püha üritus
- Önn ei peitu õppimises, vaid õllejoomises! Saku auhinnaauto võitis Tehnikaülikooli tudeng

**Bona fama divitiis est potior**

**Hea maine on rikkusest parem**

31. augustil oli aulas nõukogu lahtine istung, mis on ühtlasi iga õppeaasta alguse traditsiooniline töötajate üldkoosolek. Rektor Andres Keevallik kandis ette 1999/2000. õppeaasta

tulemused ja ülesanded algavaks õppeaastaks. Tehnikaülikooli kuldmärgiga autasustati 38 töötajat ja teenetemedali "Mente et manu" said suvised juubilarid.

vt lk 5

# Tehnikaülikool ei jää muutuste hammasrataste vahele

See Andres Keevalliku optimistlik kinnitus jäi kõlama arvuka osavõtuga aulakoosolekul. Ettekandes keskendas rektor tähelepanu ülikooli ees seisvaile uutele tõsistele väljakutsetele, mida dikteerivad kiired muutused meie ühiskonnas. Need omakorda on tingitud süvenevast globaliseerumistendentsidest ja Eesti integreerumisest Euroopasse. Hariduspoliitika märksõnaks on Bologna deklaratsioon, millega nüüdseks on ühinenud ka Eesti. Selle põhimõtteid juhidavad meid nn kahekihilise hariduse suunas ja seavad magistrihariduse piirkestuseks viis aastat. Peame olema valmis nii kraadide ülekantavuseks Euroopa piires kui ka hariduse omandajate samalaadseks füüsiliseks liikumiseks.

Kadumas on diplomiope või õieti siirdub see kutseharidusse, senine kolmetasemeline haridussüsteem

peaks muutuma kahetasemeliseks, rakenduskõrgkool peaks kaduma. Rektor nõudis erilist tähelepanu esmakursustele, neile selliste nõuete kehtestamist, mis ei lubaks tudengeil õpinguid liiga kergelt võtta ega innustuda õppetöö kõrval näiteks äritegevusest. Tuleks piirata ka tudengite nn hulkurlust.

Eesti ülikoolimaastik peab hakkama korrastuma. Koole on palju ja liialt erineva tasemega. Protsess eeldab riigilt kõrgkoolide karmimat akrediteerimist. Riik peaks üliõpilase koolitamise tingliku hinna tõstma seniselt 12,6 tuhandelt 20-22 tuhande kroonini. Rahastamine peab edaspidi toimuma väljundi alusel ehk lõpetajate tulemuslikkuse järgi. Kõne alla võib siiski tulla ka osaline õppemaks, kuid rektor seda isiklikult ei toeta, sest jõukas keskklass pole meil veel välja kujunenud. Ülikoolihariduse arenda-

miseks tuleks raha leida mujalt. Ta tõi näiteks Eesti Telekom'i erastamisest saadud tulud, mida on kasutatud ebaefektiivselt.

## Tehnikaülikool saab oma seaduse ja uue ühiselamu

Meeldiv on, et oleme saanud toetuse Tehnikaülikooli oma seaduse vastuvõtmiseks. Peaminister Mart Laar on teatanud ka oma toetusest sellele, et riik garanteeriks suuremahulist laenu 400-500kohalise ühiselamu ehitamiseks üliõpilaslinnakusse. Rektori meelest on ülikool tegelikult vägagi rikas, kui kasutada kõiki kinnisvaraarenduse võimalusi. Positiivsena märkis ta haldussüsteemi senise uuendamise käiku.

Uue kvaliteedini peab aga jõudma ka teadus- ja arendustegevus, täiel määral rakenduma oma jõududega uuendatud infosüsteem, maha tuleb

võtta pinged ülikooli ja tema asutuste suhetes. Välja tuleb töötada ülikooli arengukava aastani 2005, märksõnadeks  *kvaliteet, efektiivsus, avatus*. Algava õppeaasta eesmärk on süsteemide korrastamine laiemas mõttes.

Pärast rektori esinemist tehti saalist mitu asjalikku ettepanekut: hankida uus server raamatukogusse, mis võimaldaks paremat juurdepääsu välismaistele infobaasidele; paigaldada suuremaise auditooriumidesse võrguarvuti ja projektsiooniseadmed; anda majandusteaduskonnale "saatkonnaruumid" Mustamäel; kindlustada arvutisüsteemid moodsa legaalse tarkvaraga. Pikema jututa suunas rektor need ettepanekud edasi kohal olnud struktuurijuhtidele lahendamiseks.

Mart Ummelas

# Päev, mis jääb meelde

Foto ÜLO JOSING



**VERONIKA:** Oli üks õnnelik, kes sai matrikli laval otse rektori enda käest. "See tuli üllatusena!" kinnitas Kohtla-Järve neiu, kes nüüdsest õpib Tehnikaülikoolis rahvamajandust. Veronika Gudkova ootused koolile on samuti hea haridus ning tudengielu. "Räägitakse, et see on ilusaim aeg elus, tahan tunda, mida see üldse tähendab," selgitas neiu naerdes. "Hariduses tahan kõigepealt majandusest midagi teada saada ja alles siis otsustada, kuidas ja mismoodi seda kasutada."

**"Ma tahan jubedalt koju,"** soovistas enne aktuse algust üks noor neiu sõbrannale. "Kolm päeva juba siin oldud..." väljendas ta mõtet, mis mõlkus meele paljudel saalisviibivatel esmaskursuslastel. Midagi pidulikkuse ja koduigatsuse vahepealset.

Esimene päev ülikoolis. Esimene aktus. Esimene kord näha oma õppejõude ja rektorit, kuulata "Gaudeamust". Esimene kord istuda ülikooli aulas kui täieõiguslik tudeng – selles päevas ON midagi erilist. Paljude jaoks oli SEE päev reedel. Tallinna Tehnikaülikoolis.

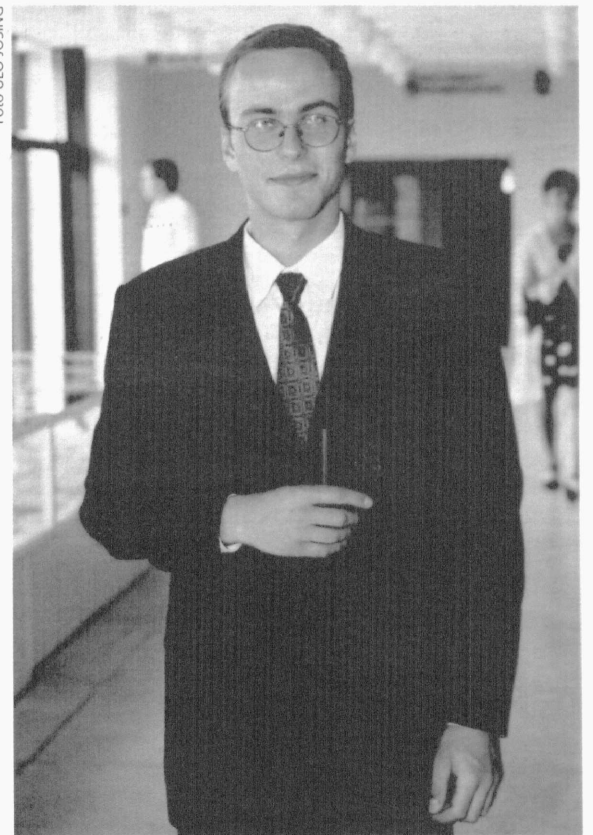
"Otsus, mida ülikoolis õppida, oli mu esimene iseseisev otsus. Ja ma tahaksin öelda, et see otsus oli õige!" julgustas arglikke majanduseriala esmakursuslasi nende elu esimesel ülikooliaktusel Tehnikaülikooli majandusteaduskonna vilistlane, Tallinna linnapea Jüri Mõis.

Ka rektor Andres Keevallik ise oli arvamusel, et parimat eeskuju oleks majandusnoortel raske leida, ning võis täiesti põhjendatult uhke olla, et tema käe alt on välja kasvanud selline ühiskonna jaoks kasulik "õpilane". Oma salajasest südamesopis loodab ta kindlasti, et võiks viieteistkümnenda aasta pärast tuua sama hinnatud eeskujuks juba mõnda neist noortest, kellele ta reedel oma käega matriklid kätte jagas.

Pärast pidulikke sõnavõtte, rektori julgustavaid sõnu, häid soove ning "Gaudeamuse" ühislaulmist ei kostnud enam kusagilt lauset "Ma tahan koju." See päev JÄI meelde.

Mari Klein

Foto ÜLO JOSING



**SANDER:** Teine õnnelik, kellel rektor juba esimesel tudengipäeval kätt surus, oli Märjamaa noormees Sander Klaos. Ühena parimaist sisseastujaist tunnistas Sander, et eksamid ei olnud rasked. "Astusin ärikorraldusse, kuna mind huvitab majandus ja infotehnoloogia. Siin on võimalik neid kaht ühendada."

Koolilt ootab Sander konkurentsivõimelist haridust ning huvitavat üliõpilaselu.

## M&M Point!?

### Valitud tsitaate eelmise nädala tulisel teemal

Enda teada vajutasin ma õigesti, kuid ma ei pannud tähele, kuidas süsteem reageeris, ütles Kauba. Plaanisin hääletada nii, nagu me eelnevalt kokku leppisime - Kerdi vabastamise vastu. (BNS)

Et ta nappudega kogu aeg mängis, on sellise tähtsa otsuse puhul eriti imeplik, sõnas Kreitzberg. (PM)

Kauba hääletamine oli suurim pettumus erakonna siseasjades pärast 1995. aasta lõhenemist, Peeter Kreitzberg. (EPL)

Oled mees - julge tunnistada oma tegu ja ära kardada Savietsi. Tunnistades tegu oleks Kauba olnud tõeline tegija, nüüd vaid "alla" tegija. (keegi Pöder SL ÕL-online)

Toompeal nimetatakse seda "kiigutamiseks", kui hääletamise alguses vajutatakse vastastele narritamiseks sisse vale klavv, kuid viimasel hetkel antakse kas poolt- või vastuhääli, nii nagu tegelikult kavatses. (BNS)

Ma ei oska nüüd öeldagi, kummal peaks tänu avaldama - kas Riigikogu hääletussüsteemile, nagu väidab Kauba, või temale endale, lausus Laar. (PM)

Kuid ma ootan huviga selgitusi, mida ma valesti tegin, sõnas Kert. (BNS)

#### M&M kommentaar:

Kert olevat helistanud presidendi kanteleisele ja rääkinud, mida ei oleks pidanud. Kauba olevat tahtnud toetada Kerti, kuid vajutas nappu, mida ei oleks pidanud. Tahtsime parimat, aga välja tuli nagu alati. Hea veel, et meie võimumeestel pole sellist nappu käeulatuses, mis võiks valla päästa tuumasõja. Pärast poleks kellegi ees vabandust paluda. Tõnu Kaubale soovitasime aga käia läbi TTÜ arvutikursustelt, jääks kaitsejõudude juhataja järgmine kord kogemata maha võtmata.

# Heidi on üks meie seast



Foto ERAKOGU

**HEIDI JA KERSTEN:** Suvi 1999. Rahvuslik õhtu enne USAsse sõitu. Lahkumislipp on heisatud. Veel viimane amps hapukapsast ja ...

Heidi alati teistele jagas. "Ta ei pödenud kunagi millegi pärast. Ütles, et küll jõuab. Ja jõudis ka! Alati oma asjadega õigel ajal valmis. Ta oli ideaalne toakaaslane, sest kunagi polnud karta, et tal paha tuju on."

"Loengutes käisime mõlemad nii palju, kui see vajalik oli," muigab Kersten ja selgitab, et Heidi vanem õde Terje õpib sama eriala aasta võrra eespool, nii et konspektid olid alati olemas ja mingit probleemi Heidil kooliga polnud."

Viimane üritus, kus Heidi ja Kersten koos käisid, oli neli päeva enne Heidi kadumist. Hollywoodis. "Kolmapäeva õhtul käisime seal veel tavaimeestena pidutsemas, neljapäeval ja reedel olid tal Hollywoodi piletikassas esimesed töö-ööd. Laupäevast alates ei ole Heidist enam ühtki kindlat jälge."

Tänaseks on ta kadunud juba poolteist kuud.

"Viimasel ajal hakkas ta mõtlema, et kas see ala, mida ta õpib, on ikka õige. Võttis endale Pedagoogikaülikoolist psühholoogiaaineid ja hakkas psühholoogia vastu huvi tundma," mõtiskleb neiu ja ütleb järsku: "Me hüüdsime teda Detektiiviks, sest talle meeldisid kriminullid. Viimane raamat, mis tal praegugi kapi peal poleli on, on "X-files" Mõte, et sedasama "detektiiv" ei oska ega suuda nüüd professionaalsed uurijad aidata, jääb välja ütlemata, kuid on sellegipoolest selgelt loetav..."

Eile, 3. septembril olid nii mõnegi Heidi sõbra silmis pisarad - sünnipäev ilma päevakangelaseta on kurb. Eriti veel, kui sünnipäevalaps saab 21 aastaseks.

"Heidi, me mõtleme sulle ja ootame sind ikka veel tagasi..." tahaksid öelda sõbrad. Mitmed ja mitmed. Sõprade puudust ei olnud ega saa sul kunagi olema. Küll aga tunnevad nemad valusalt puudust sinust...

Mari Klein

### Sõbrad säilitasid Heidi Homutovile ülikooli- ja ühikakoha. Lootusesäde Heidit elusana näha jääb nende hingest küll järjest väiksemaks, aga pole veel lõplikult kustunud.

Juuli lõpus Tartu maanteel hääletades kadunuks jäänud Heidi Homutov ei olnud meie maja jaoks lihtsalt üks hääletaja. Ta oli Tallinna Tehnikaülikooli ärijuhtimise kolmanda kursuse üliõpilane. Oma ülipositiivse ellusuhtumisega on ta mees paljudel koolikaaslastel, kes teda koolipinki tagasi ootavad.

"Võtsime Heidile akadeemilise," räägib kadunuks jäänud neiuga ühikatuba jaganud Kersten. Ei, mitte jaganud. Siiski jagav. Ja mitte ainult sellepärast, et Kersten palus üliõpilaskülalt Heidi ühikakoht säilitada, vaid ka sellepärast, et käsi tõgub Heidist minevikuvormis kirjutamast. Ma arvan, et mitte ainult minul. Ka Kersten, muide, räägib Heidist läbiseigi olevikus ja minevikus. Tulevikku ta väldib...

Heidi parim sõbranna ja toakaaslane, kodukandinaaber ning lausa algkoolist saadik Heidiga samas klassis käinud Kersten tunnistab, et ei tema ega teisedki sõbrad suuda uskuda, et

Heidi enam kunagi tagasi ei tule. Võib-olla sellepärast, et eelmisel aastal oli ta terve suve Ameerikas lastelaagris kasvataja. "Praegu on samasugune tunne, et ta on lihtsalt kauaks kusagile kaugele ära sõitnud."

"Ma ei usu enam, et ta ühel hetkel toauksest sisse võib astuda. Aga ma ei suuda endale ka sisendada, et ta surunud on. Kõige parem, kui ta oleks ära välismaale viidud. Siis oleks Heidi vähemalt elus. Samas on möödunud liiga pikk aeg, et teda mingil põhjusel kinni hoida. Nii kaua ei oleks sellel mõtet," püüab Kersten jõuda mingi lahenduseni. Tulutult. "Ma ei tea ju rohkem, kui keegi teine, mis tegelikult juhtus..."

Kersten, nagu mitmed teisedki, ütleb, et Heidiga seoses meenub talle esimesena üüratult optimistlik ellusuhtumine ja positiivne energia, mida

#### Tehnikaülikooli naiskooi president Ines Kallas meenutab:

"Heidiga ma isiklikult eriti palju suhelnud ei ole, aga ma mäletan teda hästi. Selline hästi armas ja seltskondlik inimene. Natuke äraolev. Tulid kooi koos Kersteniga ja käisidki kogu aeg lahutamatu koos."

## Tramm nimega iha



Urmi Reinde, tegevtoimetaja

**Kuulsast Tennessee Williamsi lavašedöövrist pole täna esitletav "Tramm nr 107" põrmugi kehvem. Tegu on Eesti esimese energiasäästliku trammiga, mis hoiab aastas kokku 80 000 krooni. Ja iha tähendab siinses kontekstis meie meeste tahet ja oskusi millegi peaaegu geniaalsega lagedale tulla.**

29. septembril toimis Tallinna Trammipargis trammipresentatsioon. Tramm nr 107 on esimene energiasäästliku veoajamiga tramm Tallinnas. Lähemas tulevikus on kavas liini-

le saata veel viis samasugust tramm.

Trammile on TTÜ elektirajamite ja jõuelektroonika instituudi teadurid ning trammipargi töömehed paigaldanud säästuaajami, mille energiatarve on 48% väiksem kui vanal veoajamil.

Rekonstrueeritud ajamiga tramm saab senisest sujuvamalt juhtida. Kaasaegse mikroprotsessorjuhtimise tõttu on lihtsam teha diagnostikat. Püsivõimsuseadmel on olemas "musta kasti" funktsioonid. Tõuseb veoajami töökindlus. Kontaktivaba veomuundur on paigaldatud trammikatusse, kus ta on kaitstud tolmu, soola ja vee eest. Väheneb importtarvikute vajadus.

Tramm nr 107 veoajami rekonstrueerimise kogumaksumuseks kujunes umbes pool miljonit krooni, mis on poolteist kuni kolm korda odavam välisfirmade pakutavateest variantidest.

Tramm on erinevatel koormustel läbinud juba 2600 kilomeetrit liinikatsetusi. 25. augustist on tramm regulaarselt reisijate kasutuses.

Tehnikaülikooli poolt osalesid töögrupis instituudi direktor professor Juhan Laugis, doktorandid Jüri Joller ja Madis Lehtla ning magistrant Andres Arukivi. Trammipargis olid ihaga asja juures TTÜ vilistlased direktor Uno Heinvere ja peainsener Aare Rebane.

Küsimusele, kuidas Tallinna trammid muu maailma taustal silma paistavad, vastas prof Laugis: endises sotsüsteemis oleme kindlalt parimad. Mujal kipuvad nad muutuma roostetanud ja kolisevateks logudeks. Meie oleme head tänu reklaamidele, mille trammid ringi sõidavad ja mis trammipargile raha sisse toovad."

**EESTI ASI:** tramm, millele TTÜ elektirajamite instituudi teadlased ja trammipargi meistrid paigaldasid energiasäästliku veoajami.



Foto ERAKOGU

## Trükikoda muutuste eel

1. septembril sai TTÜ trükikoda 40-aastaseks. Kirjastus loodi trükikoja juurde aasta hiljem. Täna oleme pidulike juubelimeeleolude kõrval küsimuse ees, kas ülikoolile on üldse oma trükikoda ja kirjastust vaja.

Trükikoja direktor Olav Roo räägib ajaloost. Et 1960/61. õppeaasta esimesel poolaastal jõuti trükikoda vaid jõulukaart. Et esimene juhataja oli Endel-Lembit Rumm. Roo ise juhib trükikoda 1985. aastast, polügrafisti staaži on tal aga ligi 30 aastat. Oleks paslik teada ehk sedagi, et meie trükikoja esimesed ruumid asusid aadressil Pikk jalg 14, praegustes Koskla tänava ruumides ollakse 1969. aastast.

Auväärseim töötaja on praegu mehaanik Jaan Pauksen, kes töötab 1973. aastast. Kokku on vanahärral tööaastaid 60. Üldse on trükikojas kaheksa, kirjastusega kokku parkümmend töötajat.

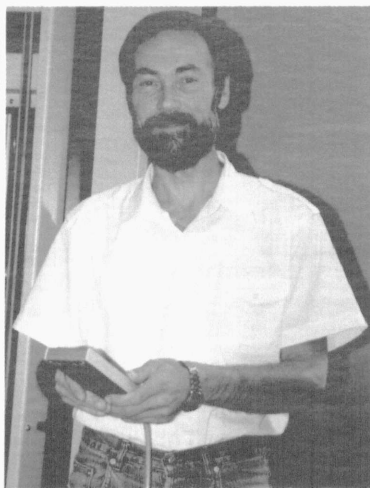
"Kõigepealt tuleb vastata küsimusele, mida ülikool tahab. Vastavalt soovile saame sisse osta seadmeid. Väga keerulisele aparatuurile on vaja ka tippkaadrit, mida ülikool endale osta ei jõua. Kõrgtehnoloogial töötav inimene küsib palga, mida ma praegu maksan oma töötajatele kokku.

Minu arusaamist mööda peame olema orienteeritud õpikute, teaduskirjanduse ja ülikooli dokumentatsiooni tootmisele. Autoritele-professoritele on vaja, et töö läheks kiiresti käiku ja valmis raamat oleks odav. Et oleks üliõpilastele kättesaadav.

Seadme parki oleme täiendanud, ostes läänest kasutatud aparatuuri. Komplekti, mis turul maksab 1,2 miljonit, saime näiteks osta 470 000 eest.

Probleeme on meil palju. Kui rääkida käsikirjade tasemest. Või sellest, miks meie ladu on täis valmistoodan-

Foto MEIDA JALAST



**Olav Roo juhtimisel on trükikoda töötanud 40 aastast 15 viimast.**

gut — õppejõud tegi halva raamatu, üliõpilased ei kasuta — aga kes kannab kulud?

Oleks hea, kui kirjastus saaks müüa oma tooteid ülikoolis endas. Miks saab müügikasumi teine firma, raha võiks ju ülikoolile tulla!"

40. sünnipäeval on trükikoja, õieti kogu kirjastuse saatus lahtine. Kas see lihtsalt likvideeritakse, kolitakse mujale või koosseisu vähendatakse? Või hoopis pannakse hoopis kasumit teenima?

Sõna trükikoja kaitseks või vastu võib leheveergudelgi võtta igauks. Seniks aga õnne sünnipäevaks!

**Urmi Reinde**

### M&M kommentaar

Jääb siiski küsimus, miks Tartu Ülikooli trükikoda teenib aastas miljonilisi kasumeid, meie oma vajab aga doteerimist. Kuid see pole sünnipäevajutt.



## Eeli Tiigimägi 70

Tänavu suvel tähistasime hea kolleegi, energeetikateaduskonna populaarse õppejõu, dotsent Eeli Tiigimägi 70. sünnipäeva.

Eeli Tiigimägi on sündinud 1930. aasta jaagupipäeval, 25. juulil Väike-Maarja lähedal Kaarma külas. Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetas ta 1954. a. kiitusega. Järgnes aspirantuur NL TA Energeetika Instituudis ja alalisvoolu ülekannete probleeme käsitava väitekirja kaitsmine. Aastal 1958 algas töö TPI elektrisüsteemide kateedris. Neljakümneaastase dotsendistaaži sisse mahub üheksa aastat kateedri juhatamist ja kolm aastat teaduskonna dekaani ametit.

Juubilaril õppe- ja teadustöö on seotud eelkõige elektrivõrkude analüüsi, projekteerimise ja arengu planeerimisega, ta tegeleb aktiivselt ka elektroenergeetika-alase terminoloogia korrapärasusega.

Küllap on Eeli nooruslikkuse allikaks sportimine, mida ta üllatava energiaga jätkab tänini tippasemel. Sportlikus matkamises on ta saanud NL meistersportlase ja Eesti meistersportlase ning orienteerumises NL meistersportlase kandidaadi tiitlid. Tema nimi figureerib Eesti sajandi sportlaste nimekirjas.

Et rõõm toredast kolleegist ja sõbrast veel kaua kestaks, soovivad kolleegid elektroenergeetika instituudist juubilarile jätkuvat nooruslikku energiat, tööindu, jaksu spordiradadel ja kordaminekuid igal alal.

**Peeter Raesaar**



## Professor Ilmar Kleis 70

Kolleegid masinaõpetuse instituudist tervitavad Teid ja soovivad jätkuvat entusiasmi ning jõudu Aleksander Suumani luuleridadega:

*Üle mu õue sammuvad päevad pikas reas,  
nad tulevad kusagilt hommiku kandist,  
toredate nägudega noored matkamehed,  
ja lähevad õhtute poole.*

*Kuni silmapiirini on näha  
nende hauguses hallihaks muutuvaid selgi.*

*Kuid hommiku poolt tulevad, päikesekettad õlal,  
uued ja uued päevad...*



## Jaak Tamberg 60

Jaak Tambergi lapsepõlv möödus eesti rahvale ärevail aegadel ega kujunenud õnnelikuks, kuid kasvatas temas maamehelikku sitkust ja jonnit. Jaagu koolitee algas Kohilas ja jätkus Tallinna 1. Keskkoolis, pannes tugeva aluse teadmiste reaalainetes. Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetas ta masinaehituse ökonomika ja organiseerimise eriala, mis ühendas endas nii inseneri kui ökonomisti haridust.

Kogu Jaak Tambergi edasine tööelu on seotud märksõnadega *töökeskkond, ohutus, inimene töökeskkonnas, personali juhtimine*. Samad märksõnad tähistasid õpinguid aspirantuuris ja majandusteaduste kandidaadi kraadi kaitsmist 1978.

Dotsent Jaak Tamberg on Tehnika-ülikoolis läbinud tee assistendist majandusteaduskonna dekaanini.

Tema argumenteeritud väljaastumisi mäletavad paljud ülikooli ja teaduskonna nõukogu ja õppekomisjonide liikmed, peeti teda ju "dekaanide mafia" tunnustatud liikmeks. Tänapäev töötab Jaak Tamberg majandusteaduskonna prodekaani, majandusvaldkonna nõukogu esimehe ja ärikorralduse instituudi dotsendina. Arvame, et pole kerge leida teist meest, kes oleks andnud sama kestva panuse meie ülikooli ühe teaduskonna juhtimisse.

Kolleegid soovivad Jaak Tambergile tugevat tervist, jõudu tudengite koolitamisel aga ka oma suvekodu kaunistamisel. Ja lõpuks soovitame päris sõbralikult, loobuge kirgliku suitsumehe rollist!

**Kolleegid**  
ärikorralduse instituudist

### Teenetemedali *Mente et Manu* said:

Hendrik Arro 75  
Evald Kalda 70  
Anatoli Lavrov 70

Eeli Tiigimägi 70  
Leo Õispuu 70  
Enn Isand 60

Rein Jõers 60  
Enn Tali 60  
Jaak Tamberg 60  
Aleksander Sudnitsõn 60

### TTÜ Kuldmärgiga autasustati:

**Margus Friedentahl**  
toiduainete instituudi dotsent

**Jaan Hein**  
raamatukogu köitja

**Sirje Jaansoo**  
toiduainete instituudi assistent

**Imbi Kaasik**  
raamatukogu bibliograaf

**Ülo Kask**  
soojustehnikainstituudi teadur

**Ivan Klevtsov**  
soojustehnika instituudi vanemteadur

**Ingrid Kosk**  
ökonomikaosakonna vanemraamatupidaja

**Teet-Andrus Kõiv**  
keskkonnatehnika instituudi dotsent

**Ivi Kääramees**  
käitsemajanduse instituudi assistent

**Jakob Kübarsepp**  
prorektor

**Stella Laig**  
teoreetilise majandusteaduse ja metodoloogia instituudi vanemsekretär

**Veljo Lauringson**  
mäeinstituudi dotsent

**Aleksander Levin**  
teoreetilise majandusteaduse ja metodoloogia instituudi lektor

**Erna Maiste**  
elektrotehnika aluste ja elektrimasinate instituudi vanemsekretär

**Arvo Mere**  
füüsikainstituudi lektor

**Hilja-Anne Merzin**  
õigustalituse juhataja

**Marje Nipper**  
ökonomikaosakonna vanemraamatupidaja

**Ülo Palmiste**  
materjalitehnika instituudi vaneminsener

**Viive Nõu**  
spordikeskuse õpetaja

**Mari Plakk**  
teoreetilise majandusteaduse ja metodoloogia instituudi vaneminsener

**Galina Potehhina**  
füüsikainstituudi assistent

**Peeter Puusepp**  
professor, matemaatikainstituudi direktor

**Aime Päril**  
alus- ja rakenduskeemia instituudi vanemsekretär

**Toomas Rang**  
professor, elektroonikainstituudi direktor

**Heljo Saar**  
Haridusuringute keskuse teadur

**Lea Saia**  
ehitustootluse instituudi laborant

**Dagmar Suurorg**  
kirjastuse masinakirjutaja

**Pavel Suurvarik**  
füüsikainstituudi dotsent

**Taimi Taimsaar**  
kirjastuse toimetaja

**Maret Teetlaus**  
raamatukogu raamatuhoidja

**Helve Toi**  
matemaatikainstituudi direktori abi

**Ülo Treufeldt**  
elektroenergeetika instituudi dotsent

**Ülle Tuuna**  
õppeosakonna vanemsekretär

**Kaia Tõnsuaadu**  
alus- ja rakenduskeemia instituudi vanemteadur

**Aare-Maldus Uustalu**  
käitsemajandus instituudi dotsent

**Sirje Viilup**  
keeltekeskuse lektor

**Kulla Võrno**  
õppeosakonna vanemspetsialist

## TTÜ Arengufond kuulutab välja konkursi

- Kolmele AS Eesti Mobiiltelefonile
- Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendiumile

## TTÜ Vilistlaskogu kuulutab välja konkursi

- Kahele Peeter Riida nimelisele stipendiumile
- Tutvu mõlema konkursi tingimustega TTÜ koduleheküljel – Mitteriiklikud stipendiumid.

## TTÜ Arengufondi stipendiumi konkurss

Stipendiumi eesmärk on aidata kaasa üliõpilaste motivatsioonile hästi edasi jõuda ning akadeemilise personali järelkasvule.

### Välja antakse

- 4 stipendiumi (a 40 000 krooni) doktoriõppe üliõpilastele
  - 5 stipendiumi (a 25 000 krooni) magistriõppe üliõpilastele
  - 8 stipendiumi (a 15 000 krooni) bakalaureuseõppe üliõpilastele
- Stipendium määratakse üheks õppeaastaks**
- doktoriõppe 3. või 4. õppeaasta üliõpilasele
  - magistriõppe 2. õppeaasta üliõpilasele
  - bakalaureuseõppe üliõpilasele, kelle õpingusoorituste maht on vähemalt 80 AP ja kahe viimase semestri kaalutud keskhinne vähemalt 4,5

Üliõpilasel tuleb esitada TTÜ Arengufondi juhatusele (IV õppehoone ruum 101) **29. septembriks 2000**

- isiklik avaldus, milles magistri- ja doktoriõppe üliõpilased peavad teatama oma valmisolekust sõlmida leping tööleasumise kohta tehnikaülikoolis peale kraadi saamist

- *curriculum vitae*
- õpingutulemuste väljatrükk
- juhendava õppejõu soovitus
- kraadiõppe üliõpilasel dekaani soovitus üliõpilasega lepingu sõlmimise otstarbekuse kohta

Stipendium määratakse **15. oktoobriks**.

Täiendav info TTÜ Arengufondist IV-101, telefon 620 34 98, e-mail [marearu@edu.ttu.ee](mailto:marearu@edu.ttu.ee) Stipendiumi statuudiga saab tutvuda TTÜ Arengufondi koduleheküljel.

## M&M Sport

## Vilistlaste III tennise-turniir õnnestus

See peeti 20. augustil Kadriorus. Võisteldi n-õ igamehe paarismängus. Osalejaid oli 20. Kahe alagrupi võitjad said õiguse mängida võitjakarikatele.

I alagrupis võitsid Kersti Kraas (ainus naisosavõtja!) ja Andres Õpik kõik neli mängu. Teiseks tulid Heino Raivet ja Viktor Vilgers. II alagrupis võitsid Andrei

Karpovski ja Asso Murumäe. Finaalmäng alagrupivõitjate vahel lõppes 6:2 Kraas-Õpiku kasuks.

Auhinnalaualt jätkus meeneid igale osavõtjale. Selle eest olid hoolitsenud Heino Raivet ja Mare Aru. TTÜ vilistlaskogu tänab eriti vilistlast Heino Raivetit suure abi eest tenniseturniiri korraldamisel.

Valdur Topaasia  
peakohtunik



**VÕITJAD:** (vasakult) Andrei Karpovski, Asso Murumäe, Kersti Kraas ja Andres Õpik.

## M&M

## Sic!

### 2.-7. juuli

Rakendusmatemaatika õppetooli assistent Alar Leibak esines ettekandega "On Venkov's reduction of unary quadratic forms over real quadratic field" konverentsil Leideni Ülikoolis Hollandis. Varem oli õppetooli juhataja Out Vaarmann esinenud plenaettekandega konverentsil "Differential Equations and Applications" Peterburi Riiklikus Tehnikaülikoolis ja ettekandega rahvusvahelisel konverentsil Weimaris Saksamaal.

### 18. august – 1. september

Peahoone fuajees raamatukogu näitus "Sajandi suurkujud raamatu lehekülgedel."

### 29. august

esitasid 12 üliõpilasesindajat avalduse üliõpilasesinduse juhatusele, et tagasi kutsuda üliõpilasesinduse juhatuse esimees Rait Talvik seoses tempoolse väidetava ametiseisundi kuritarvitamisega. Pikemalt järgmises lehes.

Info Aivar Hannolainen tel 620 3621.

### 30. august

Rektor Andres Keevallik, Materjaliteaduse ja geeni/biotehnoloogia keskuse juhataja professor Enn Mellikov ja Hollandi klaasitööstusfirma "Scheuten Glasgroop" omanik Jacques Scheuten TTÜ ja SGG koostöölepingu.

Info tel 620 2798

### 31. august

Töötajate üldkoosolek aulas ja piknik spordihoones.

### 31. august

Nõukogu otsusega lõpetati 31. augustil 1999 moodustatud TTÜ tugistruktuuri staatuses olnud TTÜ Üliõpilasküla tegevus.

### 1. september

kolm avaaktust aulas.

### 1. september

Shveitsi Gebert RUF Fondi initsiatiivil käivitub *Swiss Baltic Net* raames aastane projekt, mille eesmärgiks on luua ja arendada TTÜ ja Šveitsi ülikoolide, teadusasutuste ja ettevõtete vahelisi ühisprojekte ning organiseerida nende rahastamist.

Info Peep Palumaa tel 620 2804.

### 1. september

TTÜ Arengufond kuulutab välja stipendiumite konkursi tähtajaga 29. september.

Täpsemalt vt 7. lk ja koduleheküljel.

### 1. - 13. september

Peahoone fuajees raamatukogu näitus "TTÜ kirjastus 40". Näituse pidulik avamine kell 14.00.

Info tel 620 3554.

### 1. september

Arvutuskeskuses (ruum 140) algusega kell 11.00 üldinformaatika õppetooli lektori kohale kandideerija Tiina Zingeli avalik loeng "Mõningaid tahke võrgutarkvara matemaatilistest alustest: hulga-, graafi- ja rekursiooni-teooria".

Info tel 620 3458.

### 1. september

Alustab tööd TTÜ Virumaa Kolledž.

### 4. september

TTÜ's koostööpartnerid Giessen-Friedbergi Fachhochschulest (Saksamaa) ja Zielona Góra

Tehnikaülikoolist (Poola). Kohtutakse õppeprorektor Jakob Kübarsepaga, külastatakse elektriaramite- ja jõuelektroonika instituuti ja ka välissuhete talitust.

Info tel 620 3505.

### 6. -9. september

Rektor Andres Keevallik SEFI aastakonverentsil Pariisis.

Info tel 620 2003.

### 8. september

Kell 13.00 Küberneetika Instituudi 40. aastapäeva tähistamise aktus-seminar Küberneetika majas Akadeemia tee 21. Avakõne instituudi direktorilt Jaan Penjamilt, järgnevad tervitused ja ettekanded.

Info tel 620 4154

<http://www.cs.ioc.ee/ioc/kybi40/>

### 8. - 10. september

Nelijärve Puhkebaasis TTÜ üliõpilasesinduse sisene tutvumiseminar. Eesmärgiks on vastvalitud esinduse liikmete kui meeskonna omavahealise vaimse ja sotsiaalse kokkusobivuse soodustamine. Ka õpitakse eesmärkide seadmise oskust ja uuritakse, kuidas vahendada teadmisi, et astuda vapralt vastu algavale õppeaastale. Selleks joostakse gruppides metsas ringi. Uusi teadmisi vahendab koolitusfirma EKE-Ariko.

Info tel 620 3621.

### 11. september

Kell 14.00 Kuressaare lossi kapiitlisaalis Kuressaare Kolledži avaaktus.

Info tel 045 33161.

### 11. - 13. september

Rektor Andres Keevallik ja haldusdirektor Peep Jonas IMHE (*International Management Higher Education*) konverentsil "Beyond the Entrepreneurial University?" Pariisis. Info tel 620 2003.

### 11. september

Õppeprorektor Jakob Kübarsepp osaleb neljanda Saksa-Eesti akadeemilise nädala pidulikul avamisel Tartu Ülikoolis. Kavas on prof dr Klaus Landfriedi aulaloeng "Kõrgharidus täna ja homme: konkurents, omanäolisus, kvaliteet", Arvo Pärdi "Kaks palvet" Eesti esiettekanne ning TÜ Ajaloo Muuseumis avalik diskussioon "Kõrghariduse tulevik: hind ja kvaliteet".

Info tel 620 2008.

### 12. september

Üliõpilasesinduse koosolek. Arutlusteemad: mis põhimõtetel jagada II ühiselamu esimese korruse parema tiiva ruume üliõpilasesinduse vahel, keda valida uuteks üliõpilaste esindajateks ülikooli nõukogus, juhatuse esimehe tagasikutsumine, uue juhatuse esimehe valimine, põhikiri, töökord, valimiseeskiri.

Info tel 620 3621.

### 12. september

Küberneetika Instituudis Nikolai Alumäe mälestuspäev. Kell 15.00 peab Küberneetika majas Nikolai Alumäe mälestusloengu "Laboratoorsed eksperimendid globaalseid tuuli tekitavate lainete ning veidralt käituvate tormidega" Tarmo Soomere Mereinstituudist.

Täpsem info tel 620 4154.

### 12. september

Põhja-Eesti Verekeskuse ja üliõpilasesinduse koostöös traditsiooniline tudengite vere loovutamise päev. Nagu eelmisel aastalgi saavad vereandjad tudengid ISIC kaardi eelisläbikõrmas. Verd kogutakse ruumis VI-113.

Info tel 620 3621.